

Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van , nr. WJZ/18017367, tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet ten behoeve van de vaststelling van nadere regels voor de fosfaatbank

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Gelet op artikel 38a, eerste lid, van de Meststoffenwet;

Besluit:

Artikel I

In hoofdstuk 10 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet wordt na paragraaf 4a een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 4b. Ontheffing fosfaatrechten

Artikel 111c

In deze paragraaf wordt verstaan onder:

aanvrager: een landbouwer die een ontheffing aanvraagt voor een bedrijf;

fosfaatbank: aantal kilogrammen fosfaat dat op grond van artikel 32a van de wet is afgeroomd en waarvoor geen ontheffing is verleend;

jonge landbouwer: aanvrager die niet ouder is dan 40 jaren op de datum van de aanvraag en die voor het eerst als bedrijfshoofd een bedrijf opricht of die al zo'n bedrijf opgericht heeft in de periode van vijf jaar voorafgaande aan de indiening van een aanvraag;

ontheffing: ontheffing van het verbod, bedoeld in artikel 21b, eerste lid, van de wet, in kilogrammen fosfaat.

productieruimte: de fosfaatruimte van het bedrijf op 15 mei in het kalenderjaar waarin de aanvraag, bedoeld in artikel 111d, eerste lid, wordt gedaan, verminderd met het op 1 september voor dat kalenderjaar bedrijf rustende fosfaatrecht en het aantal kilogrammen fosfaat waarvoor voor dat kalenderjaar ontheffing dan wel vrijstelling is verleend van het verbod, bedoeld in artikel 21b, eerste lid, van de wet, met dien verstande dat voor natuurterrein, zijnde grasland als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel II, onder 2°, wordt gerekend met 70 kilogram fosfaat per hectare en voor overig natuurterrein als bedoeld in dat onderdeel, wordt gerekend met 20 kg fosfaat per hectare.

Artikel 111d

1. De minister kan op aanvraag ontheffing verlenen aan een landbouwer op wiens bedrijf de productieruimte positief is.

2. Een aanvraag wordt ingediend in de periode die door de minister wordt bekendgemaakt in de Staatscourant met gebruikmaking van een middel dat door de minister beschikbaar wordt gesteld.

3. Een landbouwer kan in de in het tweede lid genoemde periode ten hoogste één aanvraag indienen.

Artikel 111e

De ontheffing bedraagt het aantal kilogrammen fosfaat dat door de landbouwer is aangevraagd, of, indien dit minder is, het aantal kilogrammen fosfaat dat overeenkomt met de positieve productieruimte op het moment van de aanvraag.

Artikel 111f

1. De jonge landbouwer is bedrijfshoofd indien hij:
  - a. ten minste een blokkerende zeggenschap ter zake van ondernemingsbeslissingen met een financieel belang van meer dan 25.000,- euro heeft, en
  - b. ten minste mede belast is met de dagelijkse bedrijfsvoering.
2. De blokkerende zeggenschap, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, staat geregistreerd in het Handelsregister, bedoeld in artikel 2 van de Handelsregisterwet 2007 en is uiterlijk verkregen op de datum waarop jonge landbouwer de ontheffing heeft aangevraagd.
3. De juistheid van de registratie van de blokkerende zeggenschap kan desgevraagd worden aangetoond door het overleggen van:
  - a. de statuten van de rechtspersoon, ingeval van een besloten vennootschap, naamloze vennootschap, een stichting en een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid;
  - b. een schriftelijk vastgelegde overeenkomst met alle maten, ingeval van een maatschap;
  - c. een schriftelijk vastgelegde overeenkomst met alle vennoten, ingeval van een vennootschap onder firma, of
  - d. een schriftelijk vastgelegde overeenkomst met alle leden, ingeval van een vereniging zonder volledige rechtsbevoegdheid.
4. De datum met ingang waarvan de jonge landbouwer wordt geacht te voldoen aan het eerste lid, onderdeel b, wordt bepaald door de datum waarop de jonge landbouwer blijkens de registratie in het handelsregister, bedoeld in artikel 2 van de Handelsregisterwet_2007, is toetreden tot:
  - a. de maatschap of de vennootschap onder firma, of
  - b. het bestuur van de besloten vennootschap, de naamloze vennootschap, de stichting of de vereniging.
5. De jonge landbouwer wordt geacht niet te voldoen aan het bepaalde in het eerste lid, onderdeel a, voor de periode waarin een overeenkomst tussen alle maten of een overeenkomst tussen alle vennoten bepaalt dat de maatschap onderscheidenlijk de vennootschap onder firma eenzijdig door de andere maten onderscheidenlijk vennoten kan worden opgezegd.
6. Een commanditaire vennoot wordt geacht niet te voldoen aan het eerste lid.
7. Op het samenwerkingsverband of de rechtspersoon waarin meer dan één jonge landbouwer deelneemt, zijn het eerste tot en met het zesde lid van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de jonge landbouwers gezamenlijk dienen te voldoen aan de voorwaarden gesteld in het eerste tot en met vijfde lid.

Artikel 111g

1. De minister maakt het aantal kilogrammen fosfaat van de fosfaatbank waarvoor ontheffingen kunnen worden verleend bekend in de Staatscourant.
2. Indien met de aanvragen het aantal kilogrammen fosfaat, bedoeld in het eerste lid, wordt overschreden, verdeelt de minister dit aantal kilogrammen fosfaat door middel van loting tussen de aanvragen.
3. Bij de loting worden aanvragen van jonge landbouwers en overige landbouwers gewogen in de verhouding 2 staat tot 1.

Artikel 111h

De minister beslist afwijzend op een aanvraag indien:

- a. niet wordt voldaan aan de in artikel 111d en, voor wat betreft de aanvraag als jonge landbouwer, artikel 111f gestelde voorwaarden;
- b. in de drie kalenderjaren voorafgaand aan de aanvraag een op grond van artikel 38a van de wet verleende ontheffing aan dezelfde landbouwer geheel of gedeeltelijk is ingetrokken;
- c. de landbouwer niet heeft voldaan het bepaalde bij of krachtens artikel 21b van de wet in een kalenderjaar dat ligt in de periode van drie kalenderjaren voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de aanvraag wordt gedaan.

Artikel 111i

1. De minister beslist op een aanvraag om ontheffing binnen 13 weken na de laatste dag van de periode waarin aanvragen kunnen worden ingediend.
2. Een ontheffing treedt in werking op 1 januari volgend op het kalenderjaar waarin de aanvraag is gedaan.
3. Een ontheffing wordt verleend voor vijf jaar.

Artikel 111j

Gedurende elk van de vijf kalenderjaren waarvoor de ontheffing aan de landbouwer is verleend:

- a. vindt geen verkleining plaats van het op het bedrijf van de landbouwer rustende fosfaatrecht als bedoeld in artikel 28 van de wet en doet de landbouwer van een dergelijke overgang geen kennisgeving als bedoeld in artikel 27, eerste lid, van de wet;
- b. is de fosfaatruimte van het bedrijf van de landbouwer, verminderd met het op het bedrijf rustende fosfaatrecht en het aantal kilogrammen fosfaat waarvoor een ontheffing of vrijstelling van het verbod, bedoeld in artikel 21b, eerste lid, van de wet, is verleend, niet negatief;
- c. voldoet een jonge landbouwer aan de voorwaarden voor het zijn van bedrijfshoofd, bedoeld in artikel 111f.

Artikel 111k

1. Bij de aanvraag worden in ieder geval de volgende gegevens verstrekt:
  - a. het door de minister ter identificatie van het bedrijf verstrekte relatienummer waarop de aanvraag betrekking heeft;
  - b. het aantal kilogrammen fosfaat waarvoor de aanvrager ontheffing wil verkrijgen;
  - c. het burgerservicenummer van de jonge landbouwer, indien de landbouwer ontheffing aanvraagt als jonge landbouwer.
2. Een landbouwer die een ontheffing als jonge landbouwer aanvraagt:
  - a. verklaart in de aanvraag, dat hij voldoet aan de definitie van jonge landbouwer, bedoeld in artikel 111c, en aan de voorwaarden, genoemd in artikel 111f, en
  - b. verleent toestemming aan de minister om persoonsgegevens te verwerken ten behoeve van de controle op de naleving van deze regeling.

Artikel 111l

1. Een ontheffing wordt geheel of gedeeltelijk ingetrokken indien niet aan de verplichtingen, bedoeld in artikel 111j, onderdelen b en c, of aan het verbod, bedoeld in artikel 21b van de wet, wordt voldaan.

2. Een ontheffing wordt ingetrokken indien niet aan de verplichting, bedoeld in artikel 111j, onderdeel a, wordt voldaan.

Artikel 111m

Een ontheffing is niet overdraagbaar.

Artikel 111n

De ontheffing, bedoeld in artikel 111, eerste lid, betreft staatssteun en wordt gerechtvaardigd door steunmaatregel SA.46349 (2017/N).

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van **p.m.** 2018.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

TOELICHTING

1. Doel en aanleiding

Onderhavige regeling wijzigt de Uitvoeringsregeling meststoffenwet (hierna: de regeling). Op 1 januari 2018 is het stelsel van fosfaatrechten voor melkvee in werking getreden. Doel van dit stelsel is te borgen dat de fosfaatproductie door melkvee onder het sectorplafond van 84,9 miljoen kilogram fosfaat per jaar blijft. Daarmee draagt het stelsel er ook aan bij dat de fosfaatproductie van de Nederlandse veehouderij als geheel onder het nationale productieplafond van 172,9 miljoen kilogram blijft.

Vanaf de inwerkingtreding van het stelsel zijn fosfaatrechten vrij verhandelbaar. In beginsel wordt bij iedere transactie 10% van de overgedragen rechten afgeroomd. Naast het leveren van een bijdrage aan de borging van het mestproductieplafond dient de afroming bij overdracht voor de vorming van een fosfaatbank. Vanaf het moment dat gegarandeerd is dat de fosfaatproductie weer onder het productieplafond is gebracht, zullen de kilogrammen fosfaat die worden afgeroomd bij overdracht via de zogenaamde fosfaatbank in de vorm van ontheffingen worden toegekend aan bedrijven die voldoen aan de bij onderhavige regeling gestelde voorwaarden. De fosfaatbank draagt daarmee tevens bij aan het behalen van milieudoelstellingen die verder gaan dan de voorgeschreven Unienorm, te weten het fosfaatproductieplafond van 172,9 miljoen kilogram.

Vanaf het moment dat geborgd is dat de nationale fosfaatproductie weer onder het fosfaatproductieplafond is gekomen, worden fosfaatrechten die zijn afgeroomd bij overdracht via een fosfaatbank weer toegedeeld. Op grond van de regeling worden ontheffingen verleend aan bedrijven van het verbod om meer fosfaat met melkvee te produceren dan het op het bedrijf rustende fosfaatrecht. De omvang van de te verlenen ontheffingen kan nooit groter kan zijn dan de hoeveelheid fosfaatrechten die in de fosfaatbank wordt beheerd, uitgedrukt in kilogrammen fosfaat. Ontheffingen zijn bedrijfsgebonden en niet overdraagbaar.

Ontheffingen worden verleend ter bevordering van de grondgebondenheid, en het stimuleren van jonge landbouwers in Nederland. De fosfaatbank is een term waarmee de hoeveelheid afgeroomde fosfaatrechten waarvoor een ontheffing kan worden verleend wordt aangeduid, uitgedrukt in kilogrammen fosfaat. Fosfaatrechten die worden afgeroomd bij overdracht komen immers te vervallen en kunnen als zodanig niet meer worden toegekend. De fosfaatbank vormt de registratie van de hoeveelheidfosfaat die de afgeroomde fosfaatrechten vertegenwoordigen. Zij is daarmee bepalend voor de totale omvang van de ontheffingen die verleend kunnen worden op het moment van openstelling van de aanvraagperiode. RVO.nl houdt dit aantal kilogrammen fosfaat bij op zijn website. De minister maakt in de Staatscourant de aanvraagperiode en het beschikbare aantal kilogrammen fosfaat bekend.

In de periode tussen de inwerkingtreding van het wetsvoorstel fosfaatrechten en de eerste openstelling van de aanvraagperiode en in de periode tussen twee openstellingen zal het aantal kilogrammen fosfaat dat wordt geregistreerd in de fosfaatbank stijgen door de afroming die op grond van artikel 28 van de Meststoffenwet bij overdracht plaatsvindt. Ook in het geval een reeds verleende ontheffing komt te vervallen of wordt ingetrokken vallen de kilogrammen fosfaat waar de betreffende ontheffing op ziet terug naar de fosfaatbank. Met het verlenen van ontheffingen zal het aantal kilogrammen fosfaat op de fosfaatbank weer afnemen.

Op een aanvraag om een ontheffing moet binnen 13 weken zijn beslist (redelijke termijn van de Algemene wet bestuursrecht). Een ontheffing gaat in op 1 januari in het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de aanvraag is gedaan. Dus een ontheffing die in 2018 is aangevraagd en verleend, geldt vanaf 1 januari 2019.

Het doel dat met het verlenen van ontheffingen wordt nagestreefd is het bevorderen van de grondgebondenheid van de melkveehouderij en het ondersteunen van jonge landbouwers. Intensieve melkveehouders komen daarom niet in aanmerking voor een ontheffing; ook niet als het jonge landbouwers betreft.

2. Regeldruk

Deze regeling heeft regeldrukeffecten. De administratieve lasten voor deze regeling bedragen in totaal € 1 miljoen per jaar. Basis voor de berekening is dat circa 5430 melkveehouders gebruik maken van deze regeling. De administratieve lasten hebben betrekking op het doen van een aanvraag voor ontheffingen, inclusief het aanleveren van een onderbouwing van de aanvraag, tevens wordt rekening gehouden met het doorlopen van bezwaar en beroepsprocedures. De administratieve lasten komen derhalve neer op gemiddeld € 185 per bedrijf.

3. Staatssteun

Door het verlenen van een ontheffing hoeft een landbouwer minder fosfaatrechten te verwerven dan hij zonder een ontheffing zou moeten. Een ontheffing levert daarom een landbouwer een financieel voordeel op. Het verlenen van een ontheffing houdt daarom staatssteun in, in de zin van artikel 107, eerste lid, van het Verdrag inzake de werking van de Europese Unie. De Europese Commissie heeft bij besluit van 19 december 2017 (nr. 46349 (217/N)) aangegeven dat het fosfaatrechtenstelsel, met inbegrip van de fosfaatbank, strookt met de Europese milieusteunkaders.

4. Voorhang

Het ontwerp van deze regeling is overeenkomstig artikel 38a, derde lid, van de Meststoffenwet op [PM datum] voorgehangen bij de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal.

5. Inwerkingtreding en vaste verandermomenten

Deze regeling treedt in werking op **p.m.** 2018. Op grond van het kabinetsbeleid inzake de vaste verandermomenten kunnen ministeriële regelingen op vier data in het jaar, 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober in werking treden en is er een periode van ten minste twee maanden tussen publicatie van de ministeriële regeling en de inwerkingtreding. Van deze regel kan in bepaalde gevallen, onder meer in het geval van de implementatie van bindende EU-rechtshandelingen worden afgeweken. Van deze afwijkingsgrond is in dit geval sprake. Derhalve is de afwijking van de vereiste inwerkingtredingstermijn en van de vaste verandermomenten gerechtvaardigd.

6. Artikelsgewijs

Artikel I

Artikel I strekt tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Er wordt een nieuwe paragraaf, 4b. Ontheffing fosfaatrechten, ingevoegd.

Artikel 111c

In artikel 111c is een aantal begripsomschrijvingen opgenomen die slechts van toepassing zijn voor de nieuwe paragraaf 4b. In de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet wordt het begrip aanvrager in verscheidene hoofdstukken gebruikt. Het begrip heeft daarbij niet altijd dezelfde inhoud. Voor de duidelijkheid wordt derhalve in artikel 111c een definitie van een aanvrager opgenomen voor de toepassing van paragraaf 4b van de regeling.

De definitie van het begrip "jonge landbouwer" sluit in belangrijke mate aan bij de definitie van hetzelfde begrip in het gemeenschappelijke landbouwbeleid¹. In het gemeenschappelijk landbouwbeleid is een jonge landbouwer een landbouwer die voor het eerst als bedrijfshoofd een landbouwbedrijf opricht of die al op zo'n bedrijf opgericht heeft in de periode van vijf jaar voorafgaande aan de eerste indiening van een aanvraag voor GLB-inkomenssteun en die niet ouder is dan 40 jaar in het jaar van de eerste indiening. Onder ontheffing wordt in paragraaf 4b verstaan een ontheffing van het verbod, bedoeld in artikel 21b, eerste lid van de wet, in kilogrammen. Het verbod in artikel 21b, eerste lid, van de wet betreft het verbod om op een bedrijf meer meststoffen te produceren dan op het bedrijf rustende fosfaatrecht.

De definitie van productieruimte geeft het verschil weer in kilogrammen fosfaat tussen de fosfaatruimte van het bedrijf in het jaar van de aanvraag enerzijds en het voor dat kalenderjaar op het bedrijf rustende fosfaatrecht en de voor dat kalenderjaar verleende ontheffingen en vrijstellingen van het verbod van artikel 21b, eerste lid van de wet anderzijds. Voor de uitvoering van deze paragraaf wordt uitgegaan van de gegevens die op 15 mei (fosfaatruimte) en 1 september (fosfaatrecht) van het jaar van aanvraag bekend zijn bij RVO.nl. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op basis van de regeling dient een bedrijf grondgebonden te zijn: de fosfaatruimte moet dus groter zijn dan het totaal van het aantal rechten dat is toegekend of waarvoor ontheffing of vrijstelling is verkregen. Gelet op de bewoordingen van de definitie van productieruimte in de regeling is dus een positieve productieruimte vereist. Bij de bepaling van de fosfaatruimte wordt ook terrein met de hoofdfunctie natuur meegenomen. Bij de berekening van de omvang van de plaatsingsruimte op natuurterrein, zijnde grasland, wordt gerekend met een fosfaatgebruiksnorm van 70 kilogram per hectare. Voor overig natuurterrein wordt gerekend met 20 kilogram fosfaat per hectare. Specifieke beheersovereenkomsten, waarmee in het Besluit gebruik meststoffen rekening wordt gehouden, blijven in dit verband buiten beschouwing.

Artikel 111d

In artikel 111d wordt de aanvraag geregeld voor de ontheffing in kilogrammen van het verbod om meer dierlijke meststoffen te produceren dan op een bedrijf fosfaatrecht rust. In het eerste lid wordt bepaald dat de minister op aanvraag ontheffing kan verlenen aan een landbouwer op wiens bedrijf sprake is van een positieve productieruimte. Dit houdt in dat een landbouwer op zijn bedrijf, in het jaar van aanvraag, over voldoende plaatsingsruimte moest beschikken om het fosfaat dat hij op grond van het op zijn bedrijf rustende fosfaatrecht kan produceren ook daadwerkelijke kan plaatsen. Met deze bepaling wordt geborgd dat ontheffingen worden verleend ter bevordering van de grondgebondenheid,

---

¹ Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van voorschriften voor rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 637/2008 van de Raad en Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad (PbEU L 347)

zoals gesteld in artikel 38a van de wet dat als grondslag dient voor onderhavige regeling. In het tweede lid is geregeld dat de minister de periode waarbinnen een aanvraag kan worden ingediend bekend maakt in de Staatscourant en dat een aanvrager gebruik moet maken van een middel dat de minister aanbiedt. Dit middel wordt aangeboden op de site van RVO.nl. Idealiter is de openstellingsperiode een periode zo laat mogelijk in het jaar (omdat de fosfaatbank dan maximaal gevuld is), maar niet zodanig laat dat RVO.nl niet meer voldoende tijd overhoudt voor voorbereiden en nemen van besluiten op de aanvragen voor het einde van het kalenderjaar. Doel is immers landbouwers voor de aanvang van een nieuw kalenderjaar zekerheid te bieden of zij al dan niet op grond van een ontheffing de fosfaatproductie door melkvee in het volgende jaar op hun bedrijf kunnen uitbreiden. Een landbouwer kan niet meer dan één aanvraag per periode indienen.

Artikel 111e

Artikel 111e regelt de omvang van de ontheffing. Deze is gelijk aan het aantal kilogrammen dat door de landbouwer is aangevraagd, tenzij hij daarvoor onvoldoende positieve productieruimte heeft. In dat geval bedraagt de ontheffing het aantal kilogrammen fosfaat dat overeenkomt met de positieve productieruimte.

Artikel 111f

In artikel 111f is geregeld in welke gevallen de jonge landbouwer voor de werking van paragraaf 4b is aan te merken als bedrijfshoofd. Artikel 111f sluit daarbij in veel opzichten aan bij artikel 5 van de Beleidsregel Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB. Een landbouwer wordt aangemerkt als bedrijfshoofd als hij tenminste een blokkerende zeggenschap heeft ten aanzien van ondernemingsbeslissingen met een financieel belang van meer dan € 25.000 en mede belast is met de dagelijkse bedrijfsvoering. De blokkerende zeggenschap en de ingangsdatum van deze zeggenschap moeten geregistreerd zijn bij de Kamer van Koophandel. Deze registratie bij de Kamer van Koophandel moet overeenkomen met de statuten van de rechtspersoon of schriftelijke overeenkomsten indien er sprake is van een maatschap, vennootschap onder firma of een vereniging zonder rechtsbevoegdheid.

Indien bij de aanvraag sprake is van een samenwerkingsverband of rechtspersoon met meer dan één jonge landbouwer, geldt dat de jonge landbouwers in ieder geval gezamenlijk blokkerende zeggenschap moeten hebben en mede belast dienen te zijn met de dagelijkse bedrijfsvoering. Hiervan is ook sprake indien elk van de jonge landbouwers blokkerende zeggenschap heeft.

Voor de startdatum van de zeggenschap is de registratie in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel in combinatie met de schriftelijke overeenkomsten of statuten bepalend. Indien de landbouwer met aanvullende bewijsstukken aantoont dat de daadwerkelijke zeggenschap later is ingegaan geldt deze latere startdatum.

Artikel 111g

In artikel 111g is het ontheffingsplafond geregeld alsmede de volgorde van verlening van de ontheffingen indien het plafond dreigt te worden overschreden. Het is niet mogelijk om op voorhand het aantal kilogrammen fosfaat waarvoor ontheffing verleend kan worden vast te leggen. Om duidelijkheid te geven over het aantal beschikbare kilogrammen fosfaat dat beschikbaar is bij iedere openstelling maakt de minister dit aantal bekend in de Staatscourant.

Gelet op het aantal grondgebonden bedrijven met melkvee en op het aantal bedrijven dat de ambitie en de potentie heeft om te groeien, is de kans groot dat het aantal kilogrammen fosfaat in de fosfaatbank onvoldoende is om aan alle

aanvragers een ontheffing te verlenen. Indien het beschikbare plafond zou worden overschreden als alle aanvragen voor een ontheffing zouden worden toegekend, wordt de volgorde van de behandeling van de aanvragen en verlening van de ontheffingen bepaald door middel van loting. Iedere aanvraag die voldoet aan de gestelde voorwaarden krijgt daarbij een gelijke kans, met dien verstande dat de aanvraag van een jonge landbouwer bij de loting een dubbele kans heeft (derde lid).

Artikel 111h

In artikel 111h zijn drie afwijzingsgronden opgenomen. De eerste grond is de gebruikelijke grond dat een aanvraag wordt afgewezen indien de ze niet voldoet aan de eisen die daaraan in de regeling worden gesteld. Een aanvraag wordt ook afgewezen indien de aanvrager eerder een ontheffing is verleend en die ontheffing in de drie kalenderjaren voorafgaande aan de aanvraag geheel of gedeeltelijk is ingetrokken. Met deze afwijzingsgrond wordt voorkomen dat aan een landbouwer een ontheffing wordt verleend terwijl hij in de drie kalenderjaren voorafgaande aan de aanvraag niet aan de voorwaarden heeft voldaan die bij de regeling worden gesteld. De derde grond betreft de eis dat de aanvrager in de drie kalenderjaren voorafgaand aan het kalenderjaar van de aanvraag, het uitbreidingsverbod van artikel 21b, eerste lid, van de wet niet heeft overtreden. Met deze afwijzingsgrond wordt voorkomen dat een landbouwer een ontheffing wordt verleend terwijl dezelfde landbouwer niet heeft voldaan aan het fosfaatregelenstelsel waarvan de regeling voor de fosfaatbank onderdeel uitmaakt.

Artikel 111i

In artikel 111i zijn de termijnen geregeld. In. Met het oog op de rechtszekerheid is in het eerste lid de beslistermijn opgenomen. Deze termijn wijkt af van de redelijke termijn, bedoeld in artikel 4:13 van de Algemene wet bestuursrecht. De afwijking ervan wordt gerechtvaardigd door de bestuurlijke lasten die gepaard zouden gaan bij een kortere beslistermijn. In het tweede en derde lid is geregeld vanaf welk moment en voor welke duur de ontheffing geldig is.

Artikel 111j

In artikel 111j zijn de verplichtingen geregeld voor de landbouwers aan wie een ontheffing is verleend. In onderdeel a is geregeld dat een landbouwer aan wie ontheffing is verleend gedurende de periode van ontheffing het op zijn bedrijf rustende fosfaatrecht niet mag verkleinen en van een dergelijke overgang (dus) ook geen kennisgeving mag doen. Dit wil zeggen dat geen fosfaatrecht mag worden overgedragen aan een ander bedrijf of ten behoeve van een ander bedrijf een lease kan plaatsvinden. De fosfaatbank is bedoeld voor het stimuleren van een grondgebonden melkveehouderij en het ondersteunen van jonge landbouwers. Dit doel wordt niet gerealiseerd indien een landbouwer voor zijn bedrijf een ontheffing heeft en tegelijkertijd fosfaatrechten die rusten op het bedrijf verkoopt, bijvoorbeeld aan intensieve melkveehouders. Op die manier zou uitgifte vanuit de fosfaatbank immers niet leiden tot een meer grondgebonden melkveehouderij. In het geval van verkleining van het fosfaatrecht zou de ontheffing bovendien niet worden gebruikt voor bedrijfsuitbreiding, maar voor het ten gelde maken van rechten. Dit zou zich niet verdragen met de aard van de staatssteun die de verlening van de ontheffing inhoudt en waarvoor de Europese Commissie in het kader van het fosfaatregelenstelsel goedkeuring heeft verleend. In onderdeel b is geregeld dat de bedrijven van de desbetreffende landbouwers gedurende de periode dat zij over een ontheffing beschikken grondgebonden dienen te blijven. Een landbouwer kan zelf invulling geven aan de wijze waarop hij blijft voldoen aan de eis dat zijn productieruimte tenminste 0 kilogram fosfaat

blijft. Daarbij speelt bijvoorbeeld de benutting van de landbouwgrond van het bedrijf een rol. De keuze tussen grasland of bouwland hiertussen heeft invloed op de fosfaatruimte en daarmee op de productieruimte.

Indien de aanvraag is verleend aan een jonge landbouwer dient deze gedurende de gehele ontheffingsperiode bedrijfshoofd te zijn en te voldoen aan de eisen die daaraan zijn gesteld. Deze eis wordt gesteld om misbruik te voorkomen.

Artikel 111k

In artikel 111k is geregeld welke gegevens bij de aanvraag voor een ontheffing ingediend dienen te worden. Indien de benodigde gegevens niet ingediend zijn, is sprake van een afwijzingsgrond voor de aanvraag. RVO kan aanvullende gegevens vragen, onder meer om te controleren of aan de eisen die aan een jonge landbouwer worden gesteld is voldaan, op grond van artikel 4:2, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht en op grond van artikel 111f, derde lid van de regeling.

Artikel 111l

In artikel 111l zijn de gronden voor het (gedeeltelijk) intrekken van een ontheffing opgenomen. Gehele intrekking van de ontheffing is aan de orde bij overtreding van de verplichting, genoemd in artikel 111h, onderdeel a. Zoals in de toelichting van artikel 111h is toegelicht staat een dergelijke handelswijze immers haaks op de regeling. Bij het niet voldoen aan de overige in artikel 111h genoemde verplichtingen (onderdelen b en c) is ook gedeeltelijke intrekking mogelijk. Daartoe kan uit een oogpunt van evenredigheid in dergelijke gevallen aanleiding zijn.

Artikel 111m

In artikel 111m is bepaald dat op grond van de regeling toegekende ontheffingen niet overdraagbaar zijn. De verhandelbaarheid van ontheffingen zou de doelstelling van de regeling doorkruisen om met de fosfaatbank de grondgebonden melkveehouderij te bevorderen.

Artikel II

In artikel II wordt de inwerkingtreding geregeld. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 5 van deze toelichting.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,